

Op weg naar een verduurzamingsplan voor Schore

januari 2026 | duurzaamkapelle.nl

Uw
antwoorden op
de vragenlijst

■ pagina 6

Een maatwerkadvies
voor vier
modelwoningen

■ pagina 14

Interview
met Peter
Dorrepaal

■ pagina 22

Begrippenlijst

In dit magazine leest u informatie over het verduurzamen van woningen. Hieronder vindt u een lijst met belangrijke begrippen en de uitleg.

- **CO2-uitstoot:** De hoeveelheid koolstofdioxide die in de lucht komt. Dit gas ontstaat bijvoorbeeld bij het verbranden van olie, gas of steenkool. Te veel CO2 zorgt ervoor dat de aarde opwarmt.
- **Elektrische warmtepomp:** Een elektrische installatie die warmte uit lucht of water haalt en die warmte naar het huis brengt.
 - Lucht-waterwarmtepomp: Deze warmtepomp haalt warmte uit de buitenlucht en zet die om via een apparaat buiten het huis.
 - Bodemwarmtepomp: Deze warmtepomp haalt warmte uit de bodem en zet die om via een leiding van honderden meters diep of lang.
- **Hybride warmtepomp:** Een combinatie van een elektrische warmtepomp en een gasgestookte cv-ketel. De cv-ketel springt bij als het buiten erg koud is en zorgt ook voor warm tapwater.
- **Tapwater:** Water uit de kraan of douche.
- **Hoogspanningsnet:** Deze kabels vervoeren grote hoeveelheden stroom over lange afstanden, van elektriciteitscentrales naar de regio. Het is de snelweg voor stroom.
- **Middenspanningsnet:** Deze kabels verdelen stroom over regio's, wijken en bedrijventerreinen tot aan de transformatorhuisjes. Het zijn de provinciale wegen voor stroom.
- **Laagspanningsnet:** Deze kabels brengen stroom van het transformatorhuisje naar woningen en kleine bedrijven. Het is het stratenet voor stroom.

- **Netcongestie:** Het elektriciteitsnet is te vol, waardoor er op bepaalde momenten niet genoeg stroom wordt vervoerd. Het is te vergelijken met een file op de weg, maar dan voor elektriciteit. Dit kan gebeuren op het hoog-, midden- en laagspanningsnet.
- **Mechanische ventilatie:** Een elektrische installatie om de woning te ventileren. Deze ventilatie heeft vaak alleen roosters in de badkamer, toilet en keuken. De installatie heeft het formaat van een magnetron.
- **Ventilatie met warmteterugwinning (WTW):** Mechanische ventilatie die warmte uit de lucht filtert. Die warmte wordt terug de woning in gebracht. Een WTW-systeem heeft roosters in alle ruimten van het huis en heeft het formaat van een kleine koelkast.
- **Na-isolatie:** Een woning extra isoleren, na de bouw van een woning.
- **Salderingsregeling:** Regeling voor mensen met zonnepanelen. Als zij meer elektriciteit opwekken dan ze verbruiken, leveren ze dit terug aan het net. Zij strepen dit weg tegen de stroom die ze op andere momenten van het net halen. Vanaf 1 januari 2027 stopt de salderingsregeling.
- **Waterzijdig inregelen:** Radiatoren afstellen zodat ze de warmte zo goed mogelijk verspreiden in huis.
- **Gebouwschil:** De hele buitenkant van een gebouw; vloer, muren, ramen en dak
- **Isolatiestandaard:** Deze standaard geeft aan wanneer een woning goed genoeg is geïsoleerd om aardgasvrij te worden. Uitgaand van 20 graden in het hele huis.

Colofon

Dit magazine is een uitgave van Gemeente Kapelle.

Jaar van uitgifte: 2026.

Fotografie: Dubbeldwars, Petra Slingenberg en Gemeente Kapelle

Vormgeving: BlackDesk.

Meer informatie

Kijk voor meer informatie op

www.kapelle.nl/uitvoeringsplan-schore.

Heeft u vragen of ideeën? Neem dan contact op via duurzaam@kapelle.nl.

De in dit magazine genoemde bedragen voor de kosten van verduurzaming en subsidies zijn indicaties. Hier kunnen geen rechten aan worden ontleend.

Voorwoord

In de gemeente Kapelle werken we stap voor stap toe naar duurzamere woningen en minder gebruik van aardgas. Dit vraagt om een regierol van de gemeente. Wij vullen deze rol graag in op een manier die past bij onze kernen en wijken. Elk met eigen uitdagingen en een eigen karakter. We maken een plan waarin staat hoe we dit het beste kunnen doen.

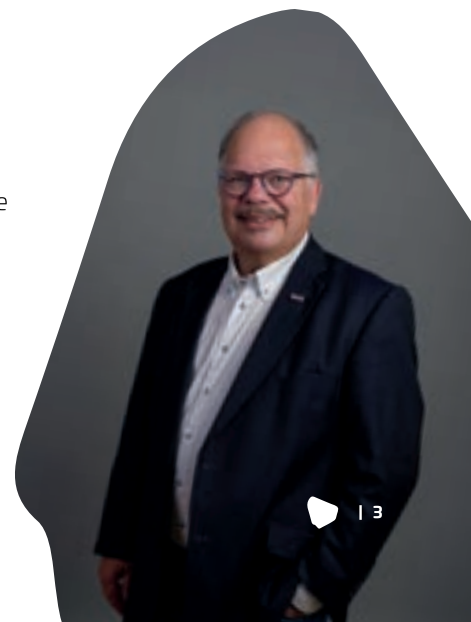
Wij vinden het belangrijk dat u zelf kunt bepalen of, hoe en wanneer u uw woning verduurzaamt. Het is dan belangrijk dat iedereen weet wat de mogelijkheden zijn. Zo weet u waar u aan toe bent en kunnen wij u goed helpen.

In 2025 verdiepten we ons samen met een klankbordgroep van inwoners in de verduurzaming van Schore. Ook gingen we in gesprek met de netbeheerder en verspreidden we een vragenlijst. Uiteindelijk werkten we een maatwerkadvies uit voor vier modelwoningen. In dit magazine leest u wat we in deze eerste fase leerden.

De volgende stap? Samen om tafel om een plan op te stellen.

Siwart Mackintosh

Wethouder Gemeente Kapelle

Een verduurzamingsplan voor Schore

Om woningen in de gemeente Kapelle duurzamer te maken en het gebruik van aardgas te verminderen, moeten we samen stappen zetten. We willen u daar graag goed over informeren en bij betrekken.

Wat is een verduurzamingsplan?

In het verduurzamingsplan staat hoe we inwoners het beste kunnen helpen om hun woning te verduurzamen. Voor elke wijk of kern is dat anders. Daarom onderzoeken we samen met een klankbordgroep per wijk of kern wat er nodig is. Dat doen we nu in Schore en de Kapelse wijk Overtieringe. Hoe kunnen we u het beste helpen?

Wat heeft u nodig? En wat kunt u zelf doen? Om dat in beeld te brengen, doorlopen we vier stappen. Daarbij vragen we ook regelmatig naar uw mening. Bijvoorbeeld via een vragenlijst of bijeenkomst. Dit magazine is het resultaat van stap twee. Uiteindelijk verwerken we al deze informatie in een verduurzamingsplan voor Schore voor de komende tien jaar.

Welke stappen zetten we voor het verduurzamingsplan?

1. Verkennen	Klankbordgroep, verdieping in verduurzaming van de kern.
2. Voorbereiden	Vragenlijst inwoners, maatwerkadvies modelwoningen, magazine.
3. Uitwerken	Bewonersbijeenkomst, verduurzamingsplan, toetsing verduurzamingsplan door inwoners.
4. Vaststellen	Collegebesluit over verduurzamingsplan.

Waarom Schore?

De kern Schore bestaat uit 204 woningen van diverse bouwjaren. De eerste woningen werden al voor 1900 gebouwd. Oude woningen zijn vaak niet of beperkt geïsoleerd tijdens de bouw. Pas sinds de jaren negentig zijn woningen goed geïsoleerd. Schore heeft nog veel woningen met energielabel D, E, F of G.

Goed isoleren is een eerste stap om uw energieverbruik te verminderen. Een goed geïsoleerd huis blijft warmer in de winter en koeler in de zomer.

En u betaalt vaak minder aan gas en elektriciteit. In de dorpsvisie van Schore staat dat ook Schore wil overstappen op andere, schonere vormen van energie en het energieverbruik wil verlagen. Deze dorpsvisie maakten inwoners van Schore en de dorpsraad samen met Gemeente Kapelle.

‘Van het gas af’ gebeurt niet van vandaag op morgen. Ook zijn woningeigenaren nergens toe verplicht. In Nederland willen we in 2050 aardgasvrij zijn. Daarvoor kunt u nu al stappen zetten.

Een duurzame en warme woning

In september 2025 ontvingen alle woningeigenaren in de kern Schore een vragenlijst. We wilden weten hoe ver de woningen al verduurzaamd zijn. En hoe bewoners denken over verduurzaming. Op de vragenlijst kwamen 55 reacties. We delen de belangrijkste inzichten!

Resultaten vragenlijst

Schore heeft 174 particuliere huur- en koopwoningen. Op de vragenlijst kwam 55 reacties. Daar waren veel woningen van voor 1945 bij.

Type woning

- 63% vrijstaande woning
- 23% twee-onder-een-kapwoning
- 10% hoekwoning
- 4% tussenwoning

Bouwjaar

- 40% voor 1945
- 25% 1945 - 1974
- 15% 1975 - 1994
- 21% na 1995

Waar is ruimte voor nog meer besparing?

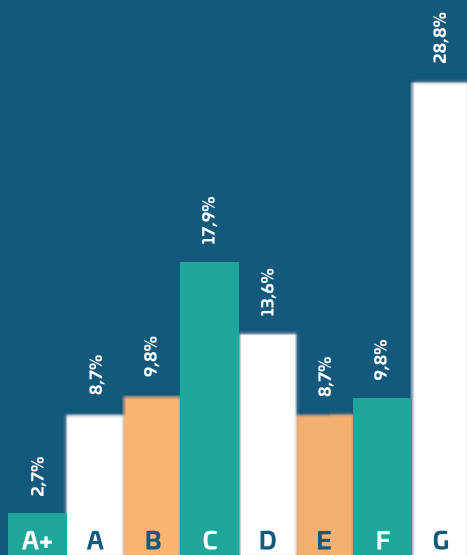
* Het aanvinken van meerdere opties was mogelijk, daarom tellen percentages op tot meer dan 100%.

Zo verwarmen bewoners hun woning:

Gasgestookt	89%
Elektrische warmtepomp	5%
Hybride warmtepomp	2%
Airconditioning	15%
Houtkachel/pelletkachel/haard	18%

Energielabel

Na-isolatie

Na-isolatie	Voor 1944	1945-1974	1975-1994	Na 1995
Geen	5%	15%	50%	82%
Dak	62%	54%	13%	18%
Gevel(s)	62%	46%	25%	9%
Vloer	29%	62%	38%	9%

Deze maatregelen willen bewoners binnen 5 jaar nemen:

Zonnepanelen	11%
HR-ketel	15%
Warmtepomp	25%
Thuisbatterij	4%
Geen maatregelen	25%

■ 47% van de deelnemers heeft goed geïsoleerde ramen. Redelijk: 49%. Slecht: 4%.

■ 75% van de deelnemers heeft zelf isolatiemaatregelen aan de woning uitgevoerd of laten voeren, 42% van de deelnemers wil binnen 5 jaar nog verder isoleren.

■ 25% van de deelnemers ervaart temperatuurverschillen bij ramen of deuren, 16% van de deelnemers bij muren of vloeren.

■ 27% van de deelnemers geeft aan dat de temperatuur in huis binnen twee uur merkbaar daalt na het uitschakelen van thermostaat. Bij nog eens 15% van de deelnemers is dit binnen vier uur.

■ 53% van de deelnemers heeft vloerverwarming.

Ventilatie via ramen/deuren en ventilatieroosters is gebruikelijk. Er wordt geen warmte-terugwinning (WTW) gebruikt.

Hoe goed zijn de woningen geïsoleerd?

Een goed geïsoleerde woning heeft weinig energie nodig om de woning warm te houden. Woningen vanaf de jaren negentig zijn vaak al goed geïsoleerd. Toch kunnen deuren, ramen en kozijnen nog veel warmte doorlaten. Zeker als ze versleten zijn. Gevels, daken en vloeren (de gebouwschil) van oudere woningen zijn vaak nog niet goed geïsoleerd. Een energielabel laat zien hoe energiezuinig een woning is.

Isolatie

Schore heeft nog veel woningen met energielabel D, E, F of G. Energietabels geven helaas niet altijd een goed beeld van isolatie. Ook laten veel bewoners het energielabel niet bepalen of bijwerken. In de vragenlijst vroegen we bewoners daarom welke delen van hun woning sinds de bouw zijn na-geïsoleerd. Bij een aantal woningen van voor 1995 is de hele woning na-geïsoleerd. Er zijn ook weinig woningen waar nog helemaal niets aan is gedaan. De meeste bewoners isoleerden één of twee delen. Zoals gevel(s), de vloer of het dak. Vooral huizen die tussen 1975 en 1994 zijn gebouwd, hebben vaak nog weinig isolatie. Een ander teken van slechte isolatie: temperatuurverschillen bij ramen, deuren, muren of vloeren. Of als de temperatuur in de kamer direct voelbaar daalt na het verlagen van de temperatuur. Dit geldt voor ongeveer één op de drie woningen.

Ramen

Enkel glas komt niet vaak meer voor in Schore. De meeste bewoners beoordelen hun ramen als 'redelijk geïsoleerd'. Dat kan als er 'ouderwets' dubbel glas is gezet. Goed geïsoleerde ramen zijn van HR++ kwaliteit of beter. U kunt zelf makkelijk bevestigen of uw ramen goed geïsoleerd zijn, zie daarvoor duurzame tip 1.

Duurzame tip 1: Zijn mijn ramen

goed geïsoleerd? Meestal kunt u op de aluminium strip in het raam lezen wat voor glas het is. Staat er HR++ op? Dan zit u goed. Helaas is dit niet altijd te lezen. U kunt dit dan testen door in het donker een vlam op 5 tot 10 cm van het raam te houden. U ziet bij dubbel glas vier reflecties. Heeft één daarvan een andere kleur? Dan is het glas HR++. Dit komt door een speciaal laagje coating in het glas. Ziet u zes reflecties? Dan heeft u HR+++ glas; nog beter.

Ventilatie

Ook de manier van ventileren, bepaalt hoeveel warmte een woning verliest. Sinds 2006 moeten nieuwbouwwoningen mechanische ventilatie hebben. Daarna is een systeem met warmteterugwinning (WTW) steeds gebruikelijker geworden. De meeste woningen in Schore zijn voor deze tijd gebouwd. Daarom wordt ventilatie door ramen of ventilatieroosters nog het meest gebruikt. WTW wordt nog helemaal niet toegepast.

Warmte-opwekken: wat gebeurt er al?

Elektrische warmtepompen zijn er al in Schore, maar nog niet veel. De meeste woningen hebben nog een gasketel. Dat is logisch, want een warmtepomp werkt het beste in een goed geïsoleerd huis. Een kwart van de deelnemers wil binnen vijf jaar een warmtepomp kopen. Wilt u weten of uw woning klaar is voor een warmtepomp? Dat kunt u testen. Zie daarvoor duurzame tip 2.

De cv-installatie inregelen

Uw cv-installatie goed afstellen bespaart vaak energie. Het maakt niet uit of uw cv-installatie op gas, elektriciteit of allebei (hybride) werkt. Begin met ontluchten. Zorg daarna dat de druk op het systeem tussen de 1,5 en 2,0 bar is. En laat het systeem waterzijdig inregelen, zie daarvoor duurzame tip 3. Vloerverwarming is ook heel geschikt om warmte te verspreiden. Ruim de helft van de deelnemers heeft al vloerverwarming.

Duurzame tip 2: Hoe weet ik of ik klaar

ben voor een warmtepomp? Begrens het verwarmingswater van de HR-ketel op 50 graden, dezelfde temperatuur die een warmtepomp levert. Zo werkt de cv-ketel energiezuiniger. Zorg er wel voor dat het tapwater minstens 60 graden blijft. Probeer dit tijdens een koude winterweek, of zelfs de hele winter. Blijven de ruimtes comfortabel warm? Dan bent u klaar voor een warmtepomp. Voor een uitgebreide instructie kunt u meedoen aan de verwarmingstest van Milieu Centraal. www.milieucentraal.nl/energie-besparen/aardgasvrij-wonen/verwarmingstest

Scan hier de QR-code

Duurzame tip 3: Wat is waterzijdig

inregelen? Radiatoren geven de beste warmte als ze goed zijn afgesteld. Dat heet waterzijdig inregelen. Daarmee bespaart u veel energie. Als het systeem niet goed is afgesteld, worden de radiatoren dichtbij de cv-ketel of warmtepomp warmer dan die verderop in de woning. Soms blijft de laatste radiator zelfs koud. Laat dit bij voorkeur doen door een specialist. Vereniging Eigen Huis schreef er een uitgebreid artikel over: www.eigenhuis.nl/verduurzamen/verwarmen/waterzijdig-inregelen

Scan hier de QR-code

Wat willen bewoners de komende vijf jaar doen?

Iedereen verduurzaamt op zijn eigen tempo. Vaak op een logisch moment. Bijvoorbeeld bij een verhuizing of als de kozijnen of cv-ketel aan vervanging toe zijn. Bijna de helft van alle deelnemers wil binnen vijf jaar gaan isoleren. Soms in combinatie met andere maatregelen. Hiervoor kunt u vaak subsidie aanvragen. Zie hiervoor duurzame tip 4.

Duurzame tip 4: Vraag subsidie aan.

De Zeeuwse gemeenten en de Rijksoverheid bieden verschillende subsidie en financieringsregelingen aan voor verduurzaming. Woningeigenaren kunnen bijvoorbeeld gebruikmaken van het Zeeuws Isolatieprogramma, de ISDE-subsidie en het warmtefonds. Meer weten? Doe de energie subsidiecheck. www.duurzaambouwloket.nl/subsidiecheck

Scan hier de QR-code

Welk tempo?

Deelnemers vinden een lagere energierekening de belangrijkste reden om te verduurzamen. Bijna de helft van de deelnemers vindt de kosten van verduurzaming te hoog. Ook twijfelen ze of ze deze investering terugverdienen. In Nederland willen we in 2050 van het gas af zijn. Daarvoor zijn goed geïsoleerde woningen een voorwaarde. Een cv-ketel gaat meestal vijftien jaar mee. Daarom is het slim om in 2035 al een goed geïsoleerde woning te hebben. Zo kunt u daarna makkelijk overstappen op een warmtepomp. De meeste deelnemers sluiten zich aan bij dit doel voor 2035. Of willen dit zelfs sneller doen. Een kwart vindt dit doel te hoog. Zij twijfelen vaak of verduurzaming wel nodig is.

Hoe ziet een duurzaam Schore eruit?

In de vragenlijst deelden bewoners hun ideeën voor een duurzaam Schore. In de antwoorden zien we een aantal duidelijke thema's terugkomen. We lichten een aantal thema's uit.

Isoleren

Bewoners vinden isoleren belangrijk. Sommige deelnemers vinden dat oudere woningen extra aandacht nodig hebben. Subsidies helpen hierbij.

Windmolens

De plannen voor nieuwe, hogere, windmolens bij Schore ervaren meerdere deelnemers als negatief. Dit signaal werd al eerder door inwoners afgegeven. Een besluit van de gemeenteraad hierover volgt. Dit project is geen onderdeel van het verduurzamingsplan.

Energieopslag en onafhankelijkheid

De mogelijkheid om energie te delen, op te slaan en minder afhankelijk te worden van energieleveranciers wordt benoemd. Dit kan ook geld besparen als de salderingsregeling stopt.

Verskillende meningen

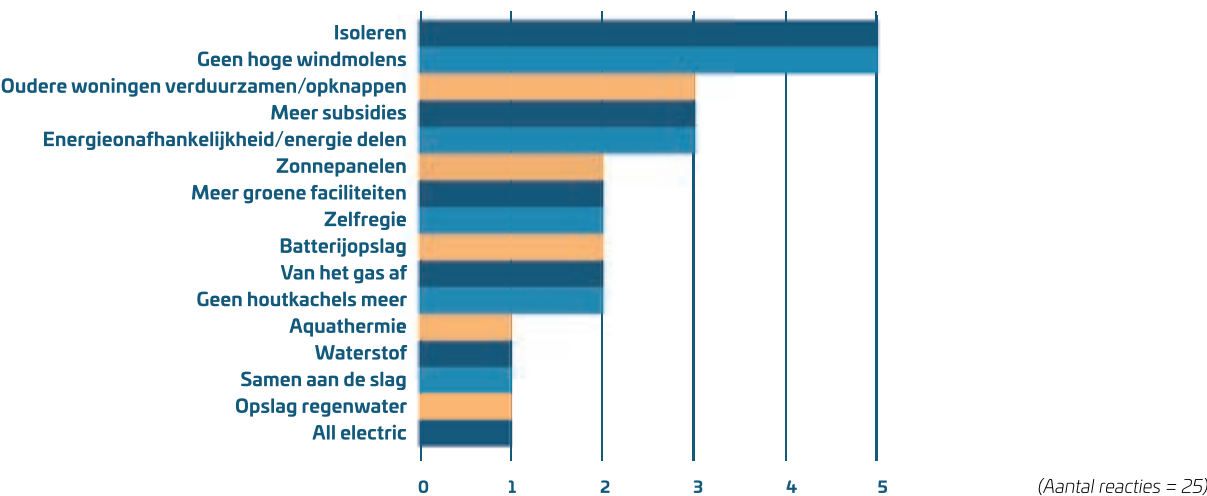
Sommige ideeën verschillen van elkaar. Zoals de wens om samen aan de slag te gaan of juist zelfregie te behouden en een eigen tempo te kunnen volgen. Ook

zien we dat veel inwoners een houtkachel hebben, terwijl anderen juist aangeven dit liever niet meer te zien in Schore. In een dorp wonen veel mensen met allemaal een eigen mening. Het verduurzamingsplan is vrijblijvend. We bieden iedereen de kans om zo goed geïnformeerd keuzes te maken. Waar nodig bieden we hulp. Maar verduurzamen blijft altijd een eigen keuze van de woningeigenaar.

Aan de slag?

De meeste woningeigenaren in Schore kunnen het beste starten met isoleren. Denk aan de vloer, gevels, ramen, deuren, kozijnen en het dak. Stel daarna de cv-installatie goed af. Dat bespaart meestal nog extra energie. Daarna bespaart u het meest door duurzaam te ventileren en te verwarmen. In Schore raden we een hybride warmtepomp aan. Zo heeft u nog wel een cv-ketel, maar bespaart u ook veel energie. Wilt u weten waarom we nog geen volledig elektrische warmtepomp aanbevelen? Lees dan het artikel over netcongestie op pagina 23.

Hoe ziet een duurzaam Schore er volgens u uit?

Verduurzamingsadvies op maat

Hoe kunnen woningen in Schore verder verduurzaamd worden? Niels Hazenoot uit Biezelinge hielp ons om dit in beeld te brengen. Hij heeft een adviesbureau voor het verduurzamen van gebouwen: Missie Groen. Niels maakte voor woningen uit verschillende bouwperiodes een verduurzamingsadvies op maat. Hij onderzocht ook de geschatte investeringskosten⁽¹⁾ en gevolgen voor de energierekening⁽²⁾. Let op: dit zijn schattingen

en kunnen voor uw woning anders zijn. De bedragen zijn gebaseerd op de grootte van de modelwoningen. Het is bijvoorbeeld goedkoper om een kleinere woning te verduurzamen.

Op basis van deze modelwoningen krijgt elke woningeigenaar in Schore een beeld van de stappen om de woning duurzamer te maken.

Deze maatregelen staan in de adviezen:

⁽¹⁾ De kosten van verduurzamingsmaatregelen komen uit een overzicht van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://regelhulpenvoorbedrijven.nl/kostenkentallen/>. We gingen uit van de modelwoningen voor het te isoleren oppervlakte. ⁽²⁾ We berekenden de besparing op de energierekening met gemiddelde gas en elektriciteitstarieven. We hielden geen rekening met toekomstige veranderingen in deze tarieven.

 Bouwjaar: 1939

 Oppervlakte: 89 m²

 Type woning: Vrijstaand

Vooroorlogse woningen, gebouwd vóór 1945

Over de modelwoning

De woning heeft matige isolatie en een uitbouw zonder isolatie. Het glas is verschillend van kwaliteit. De buitenschil van het huis is verouderd. Met betere isolatie en nieuwe installaties kan de woning verbeterd worden.

Over vooroorlogse woningen gebouwd vóór 1945

Vooroorlogse woningen herkent u aan de traditionele bouw. Ze hebben houten vloeren, stenen muren zonder spouw. Ze hebben daken die niet geïsoleerd zijn en enkel glas. Door kieren komt er tocht binnen op onverwachte plekken. Ventilatie gebeurt via ramen en deuren.

Welke maatregelen adviseren we?

Onderdeel	Situatie modelwoning	Geadviseerde maatregelen
Vloer	Slechte isolatie	Vloerisolatie
Glas	Mix van enkel, dubbel en HR++	Volledig HR++
Dak	Slechte isolatie	Dakisolatie
Gevel	1. Originele gevel: 50 mm spouw (slecht geïsoleerd) 2. Uitbouw: massief met slechte isolatie	1. Na-isoleren. 2. Buitengevelisolatie
Kierdichting	Slecht	Verbeteren
Ventilatie	Natuurlijk	WTW met CO2-sturing
Verwarming	Oude HR107 ketel (1998)	Hybride warmtepomp en nieuwe ketel

Wat kosten verduurzamingsmaatregelen voor een vooroorlogse woning?

Onderdeel	Situatie algemeen	Maatregelen	Kosten
Vloer	Niet geïsoleerd	Vloerisolatie	€ 19.669
Glas	Enkel glas	HR++	€ 18.815
Dak	Geen isolatie	Dakisolatie	€ 7.214
Gevel	Massieve muren	Buitengevelisolatie of binnenisolatie	€ 16.912
Kierdichting	Slecht	Verbeteren	€ 1.095
Ventilatie	Natuurlijk ventileren	WTW met CO2-sturing	€ 8.406
Verwarming	Oude ketel	Hybride warmtepomp en nieuwe ketel	€ 6.787 (kosten warmtepomp)

Energieverbruik en besparing

Huidige situatie	
Energie ­ label	E
Energie ­ verbruik	331,06 kWh/m²/jaar

Nieuwe situatie (na doorvoeren geadviseerde maatregelen)	
Energie ­ label	A++
Energie ­ verbruik	62,86 kWh/m²/jaar
Besparing	Tot € 2.975 per jaar

Werktekening van de modelwoning

Over de modelwoning

De woning heeft gerenoveerde buitenschil, een grote zonnepaneleninstallatie en een accupakket. De woning is grondig verbouwd en is daardoor al goed geïsoleerd, vooral de gevel en het dak. De vloer kan in de toekomst nog beter geïsoleerd worden.

Over naoorlogse woningen, gebouwd van 1945-1969

Deze woningen hebben meestal houten vloeren zonder isolatie. Ze hebben enkel glas of oud dubbel glas, een onvoldoende geïsoleerd dak en een niet geïsoleerde spouw. De kierdichting is matig. Ventilatie is voornamelijk natuurlijk en verwarming gebeurt met een gasketel. Het comfort is redelijk, maar de isolatie kan nog een stuk beter.

Welke maatregelen adviseren we?

Onderdeel	Situatie modelwoning	Geadviseerde maatregelen
Vloer	Slechte isolatie	Vloerisolatie
Glas	Dubbel glas	HR++
Dak	Goede isolatie	Geen maatregelen
Gevel	Goede isolatie	Geen maatregelen
Kierdichting	Goed	Geen maatregelen
Ventilatie	Natuurlijk	WTW
Verwarming	HR107 ketel (2014)	Hybride warmtepomp

Wat kosten verduurzamingsmaatregelen voor een naoorlogse woning?

Onderdeel	Situatie algemeen	Maatregelen	Kosten
Vloer	Slechte isolatie	Vloerisolatie	€ 1.780
Glas	Dubbel glas	HR++	€ 15.340
Dak	Soms matig geïsoleerd	Dakisolatie als er minder dan 8 cm isolatie is gebruikt	€ 14.195
Gevel	Dunne spouw	Na-isoleren	€ 2.255
Kierdichting	Matig	Verbeteren	€ 1.095
Ventilatie	Natuurlijk	WTW met CO2-sturing	€ 8.406
Verwarming	VR-/HR-ketel	Hybride warmtepomp	€ 6.787 (kosten warmtepomp)

Energieverbruik en besparing

Huidige situatie

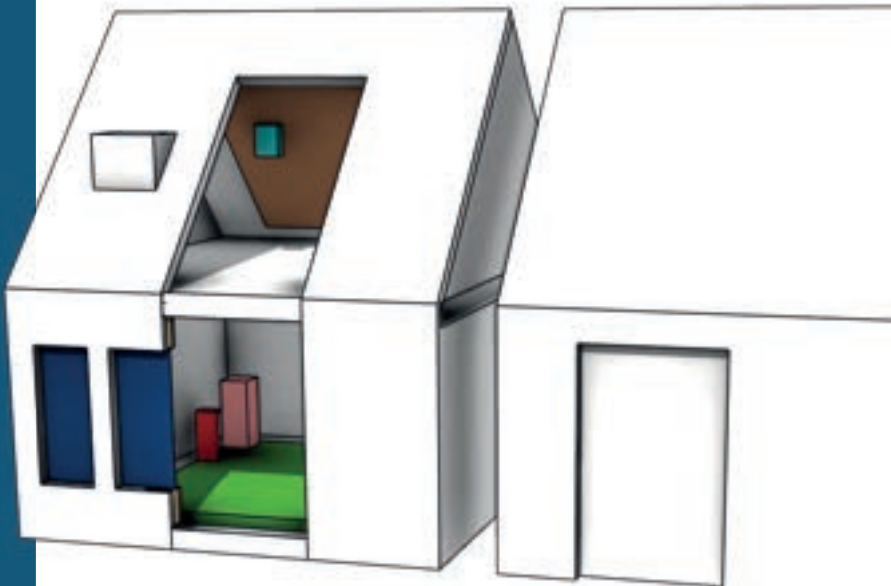
Energielabel	A
Energieverbruik	118,40 kWh/m²/jaar

Nieuwe situatie (na doorvoeren geadviseerde maatregelen)

Energielabel	A+++
Energieverbruik	24,33 kWh/m²/jaar
Besparing	Tot € 2.260 per jaar

Werktekening van de modelwoning

 Bouwjaar: 1977

 Oppervlakte: 93 m²

 Type woning: Twee-onder-een-kap

Jaren 70, 80 en 90, gebouwd van 1970 tot 1990

Over de modelwoning

De woning is beperkt geïsoleerd en heeft verschillende soorten glas. De woning heeft negen zonnepanelen.

De woning is slecht geïsoleerd. Met gerichte verbeteringen aan het dak, de gevel en de installaties is het mogelijk om veel energie te besparen.

Over jaren 70, 80 en 90 woningen (1970–1990)

Deze woningen hebben een betonnen vloer, dubbel glas, beperkte dakisolatie en een spouw met dunne isolatie. Ventilatie is meestal mechanisch. De isolatie is niet erg goed en er lekt nog warmte weg, wat leidt tot hogere energiekosten en minder comfort.

Welke maatregelen adviseren we?

Onderdeel	Situatie modelwoning	Geadviseerde maatregelen
Vloer	Beton, matig geïsoleerd	Geen advies*
Glas	Enkel/dubbel/HR	HR++
Dak	Dunne platen (slechte isolatie)	Dakisolatie
Gevel	Slechte isolatie	Na-isoleren
Kierdichting	Matig	Verbeteren
Ventilatie	Natuurlijk	Mechanisch of WTW met CO2-sturing
Verwarming	VR uit 2002	Nieuwe HR107

* Of vloerisolatie haalbaar is, hangt af van de diepte van de kruipruimte. We gaan uit van een kruipruimte die te laag is voor na-isolatie.

Wat kosten verduurzamingsmaatregelen voor een woning gebouwd van 1970 tot 1990?

Onderdeel	Situatie algemeen	Maatregelen	Kosten
Vloer	Matig of slechte isolatie	Bodem- of vloerisolatie	€ 1.264
Glas	Dubbel glas	HR++	€ 13.280
Dak	Slechte of redelijke isolatie	Dakisolatie	€ 7.803
Gevel	Dunne spouw (slecht geïsoleerd)	Spouwisolatie (als er isolatie aanwezig is, deze eerst verwijderen)	€ 1.647
Kierdichting	Matig	Verbeteren	€ 1.095
Ventilatie	Natuurlijk	Mechanisch/WTW met CO2-sturing	€ 8.406
Verwarming	VR-/HR-ketel	Hybride warmtepomp of nieuwe HR-ketel	€ 6.787 (kosten warmtepomp)

Energieverbruik en besparing

Huidige situatie

Energie ­ label	D
Energie ­ verbruik	274,79 kWh/m²/jaar

Nieuwe situatie (na doorvoeren geadviseerde maatregelen)

Energie ­ label	A
Energie ­ verbruik	106,56 kWh/m²/jaar
Besparing	Tot € 2.030 per jaar

Werktekening van de modelwoning

 Bouwjaar: 1991

 Oppervlakte: 111 m²

 Type woning: Vrijstaand

Nieuwere woningen, gebouwd na 1990

Over de modelwoning

De woning heeft voor het bouwjaar redelijke isolatie en een compacte installatie. De woning heeft zonnepanelen en een relatief moderne HR-ketel. De woning mist nog moderne ventilatie en duurzame verwarming. Die kunnen het energieverbruik verminderen.

Over nieuwere woningen (gebouwd na 1990)

Deze woningen hebben een goed geïsoleerde buitenkant. Ze hebben vaak dubbel glas, maar ook HR-, HR+ of HR++ glas. De betonvloer is geïsoleerd en de kierdichting is beter dan bij oudere huizen. De ventilatie is meestal mechanisch, soms is er balansventilatie. Het comfort is hoog, maar er is nog ruimte voor verbetering.

Welke maatregelen adviseren we?

Onderdeel	Situatie modelwoning	Geadviseerde maatregelen
Vloer	Matige isolatie	Geen maatregelen*
Glas	Dubbel of HR++ glas	Geen maatregelen*
Dak	Matige isolatie	Geen maatregelen*
Gevel	Matige isolatie	Geen maatregelen*
Kierdichting	Redelijk	Verbeteren
Ventilatie	Natuurlijk	WTW met CO ₂ -sturing
Verwarming	HR107 (2012)	Hybride warmtepomp

* De isolatie van deze woning kan beter. Maar bij de bouw is al redelijk geïsoleerd. Daarom is het lastig om nog extra isolatie toe te voegen.

Wat kosten verduurzamingsmaatregelen voor een nieuwere woning gebouwd na 1990?

Onderdeel	Situatie algemeen	Maatregelen	Kosten
Vloer	Matig tot goede isolatie	Meestal geen maatregelen	-
Glas	Dubbel/HR- glas	HR++ (als het glas oud is)	€ 7.872
Dak	Vaak voldoende geïsoleerd	Vaak is er bestaande isolatie aanwezig, dat maakt na-isoleren lastig	-
Gevel	Vaak voldoende	Vaak is de spouw geïsoleerd en daarom is na-isoleren lastig	-
Kierdichting	Redelijk	Verbeteren	€ 1.095
Ventilatie	Natuurlijk	WTW met CO2-sturing	€ 8.406
Verwarming	HR-ketel	Hybride warmtepomp	€ 6.787 (kosten warmtepomp)

Energieverbruik en besparing

Huidige situatie	
Energie ­ label	A
Energie ­ verbruik	147,51 kWh/m²/jaar

Nieuwe situatie (na doorvoeren geadviseerde maatregelen)	
Energie ­ label	A+++
Energie ­ verbruik	38,84 kWh/m²/jaar
Besparing	Tot € 1.520 per jaar

Werktekening van de modelwoning

 | 21

“Het bevalt zeer goed: in comfort én in kosten”

Peter Dorrepaal woont in Schore, in een vrijstaande woning uit 2000. De afgelopen jaren zette hij flinke stappen om zijn huis te verduurzamen. Hij vertelt er meer over.

Welke maatregelen heeft u aan de woning genomen sinds de bouw?

‘De woning is gebouwd in 2000. In de afgelopen drie jaar heb ik een warmtepomp en een warmtepompboiler laten installeren. Verwarmen doe ik via de vloerverwarming. En in etappes zijn er 24 zonnepanelen geplaatst. Binnenkort laat ik ook HR++ glas zetten. In november 2025 is mijn gasaansluiting helemaal verwijderd.’

Waarom besloot u deze maatregelen te nemen?

‘Vooral om de maandelijkse kosten te verlagen. En door subsidies was de aanschaf van een warmtepomp en warmtepompboiler ook aantrekkelijker.’

Hoe bevalt het nu u deze maatregelen heeft genomen? Merkt u verschil in comfort en energiekosten?

‘Het bevalt zeer goed, zowel als het gaat om comfort als om kosten. Mijn maandelijkse lasten zijn flink gedaald. Ik betaal nu ongeveer zestig euro per maand, waar dat eerst een paar honderd euro was. Ook het comfort is verbeterd. Ik heb nu bijvoorbeeld meer waterdruk, waarschijnlijk omdat de warmtepompboiler krachtiger is dan de oude installatie.’

Zijn er in het hele proces ook dingen tegengevallen?

‘De aanschafkosten zijn wel hoog. Zonder subsidie is het helemaal een behoorlijke investering. Gelukkig kun je met de subsidies best een behoorlijk bedrag terugkrijgen. Zonne-energie terugleveren heeft voor mij niet veel voordeel. Misschien wordt het in de toekomst interessanter om energie op te slaan of te delen.’

Wat zou u uw dorpsgenoten willen meegeven als het gaat om verduurzaming?

‘Als u het geld hebt, is verduurzamen zeker een aanrader. Het brengt de maandlasten flink omlaag. En kijk ook goed naar de beschikbare subsidies, het is zonde om die te laten liggen.’

“Als u het geld hebt, is verduurzamen zeker een aanrader.”

Hoe zit het met netcongestie?

De energietransitie gaat snel. We verbruiken steeds meer elektriciteit en minder fossiele brandstoffen, zoals aardgas. We wekken ook veel energie op uit zon en wind. Soms is dat meer dan we op dat moment nodig hebben. Dat legt druk op het elektriciteitsnet, vooral tijdens het spitsuur. Dan wordt er veel stroom opgewekt, verbruikt of allebei. Het elektriciteitsnet is vol. Dat noemen we netcongestie.

Op welke plekken is het net te druk?

Er zijn verschillende vormen van netcongestie:

- Op het hoogspanningsnet, de snelweg voor stroom, is het in heel Zeeland te druk voor afname. Daarom kunnen, vooral bedrijven, nu geen aansluiting krijgen. Daarvoor is een lange wachtrij; een file op het elektriciteitsnet. Iedereen die al een aansluiting heeft, kan deze gewoon blijven gebruiken. Voor het terugleveren van stroom is het nog niet te druk in en rondom de gemeente Kapelle.
- Voor het midden- en laagspanningsnet, de provinciale wegen en het stratennet voor stroom deelt Schore een elektriciteitsstation met Biezelinge en Reimerswaal West. Dit station heeft bijna de limiet bereikt voor afname. Als steeds meer huizen elektriciteit opwekken, een elektrische auto laden, een warmtepomp of inductieplaat aanzetten, kan het net dit op den duur niet meer aan. Daarom moet het elektriciteitsstation verzwaaard worden. Deze werkzaamheden zijn naar verwachting tussen 2032 en 2034 klaar.

“Op het hoogspanningsnet is het in heel Zeeland te druk voor afname, waardoor vooral bedrijven geen nieuwe aansluiting kunnen krijgen.”

Is de verduurzaming van Schore wel mogelijk met netcongestie?

Om het elektriciteitsnet zo goed mogelijk te gebruiken, is het belangrijk om niet meer energie te gebruiken dan nodig. Wij raden aan om eerst alle maatregelen te nemen die helpen om minder energie te verbruiken. Zoals isoleren, duurzaam ventileren en het goed afstellen van de cv-installatie. Hierop leggen we in het verduurzamingsplan de focus. Sommige inwoners zijn verder en willen graag overstappen op een duurzaam warmtesysteem. In dat geval is een hybride warmtepomp de beste keuze voor netcongestie. Omdat deze deels op gas draait, is er geen druk op het elektriciteitsnet. Daarnaast helpt het om minder elektriciteit te gebruiken tussen 16.00 en 21.00 uur. Dan is het spitsuur.

Betaalbaar en duurzaam wonen in Schore

In Schore werken we samen aan een duurzamere toekomst. Voor Beveland Wonen betekent dat vooral: zorgen dat huurders prettig wonen. In een huis dat comfortabel, gezond én betaalbaar is. Duurzaamheid hoort daar vanzelf bij. Daarom hebben we onze plannen vastgelegd in een duurzaamheidsbeleid. Wat betekent dit voor onze huurders?

Een warme woning met minder energie

Stap voor stap isoleren we onze woningen beter. Bijvoorbeeld door extra isolatie op het dak, de vloer of de muren toe te passen. Bewoners merken vaak als eerste dat hun huis in de winter langer warm blijft. In Schore hebben de huurwoningen nu gemiddeld energielabel C. Met het vastgestelde duurzaamheidsbeleid werken we aan een planning voor de volgende stappen. Vanaf 2028 starten we grotere projecten om woningen verder te verduurzamen. Daarbij brengen we ze naar de standaard die in 2050 verplicht is. Zoals gasloos wonen en een goed geïsoleerde buitenschil. Nieuwe woningen bouwen we nu al volgens deze eisen.

Slim hergebruiken van materialen

Duurzaamheid gaat niet alleen over energie besparen. We kijken ook hoe we slimmer met materialen om kunnen gaan. Soms geven we bouwmaterialen een tweede leven. Zoals in Heinkenszand en Goes, waar oude enkelglasramen zijn omgebouwd tot dubbelglas.

Ook in de woning zelf kijken we verder. Als we een keuken vervangen, bekijken we eerst of we onderdelen nog opnieuw kunnen gebruiken. Zo besparen we grondstoffen en verkleinen we afvalstromen.

Vooruit kijken

Beveland Wonen maakt deze stappen voor de lange termijn. Met duurzaam bouwen, wonen en een groene leefomgeving zorgen we ervoor dat huurders ook in de toekomst betaalbaar, comfortabel en fijn kunnen wonen.

Kleine stappen, groot verschil

Niet alles hoeft in één keer. Ook kleine veranderingen in huis of tuin maken verschil. Denk aan kieren dichten, korter douchen of de verwarming een graad lager zetten. Zelfs een 'tegel wippen' helpt. Een groene tuin houdt water vast bij regen, zorgt voor verkoeling in de zomer en maakt ruimte voor vogels en vlinders. Nuttig én gezellig.

“Duurzaamheid is voor ons geen project, maar een manier van werken. We kijken hoe we samen met bewoners slimme stappen kunnen zetten,” zegt Dena, Projectleider Duurzaamheid.”

Gratis energieadvies aan huis

Wilt u weten wat u zelf kunt doen om energie te besparen? Maak dan gratis een afspraak met een energiecoach. Dit initiatief van de Bevelandse gemeenten wordt ondersteund door Beveland Wonen. De coach komt bij u thuis, kijkt mee naar uw energieverbruik en geeft persoonlijk advies. Vaak kunnen kleine maatregelen direct uitgevoerd worden. Zoals het plaatsen van tochtstrips of een waterbesparende douchekop. Ook als u een koopwoning heeft, kunt u gebruikmaken van deze service.

Kijk voor meer informatie en het maken van een afspraak op
bespaarafspraak.nl/bevelanden/.

Scan hier de QR-code

LINK Kapelle

LINK Kapelle is er om u te helpen bij vragen over zorg, welzijn, wonen, werk en financiën. Heeft u moeite om uw energierekening te betalen, of hulp nodig bij het aanvragen van subsidie? Of gewoon behoefte aan een luisterend oor? Bij LINK kunt u terecht.

Wat kunt u van LINK verwachten?

- Antwoord op vragen over wonen, geldzaken of welzijn.
- Komt u er niet uit met formulieren? LINK helpt u op weg.
- En daarnaast: mantelzorgondersteuning, sociaal contact, vrijwilligers, activiteiten en vragen over jeugd en gezin.

Heeft u vragen of wilt u een afspraak maken? LINK houdt spreekuren in het gemeentehuis:

- Maandag: 10.00 – 12.00 uur
- Donderdag: 18.00 – 20.00 uur

U kunt zonder afspraak binnenlopen om uw vraag te stellen.

Wilt u liever contact via e-mail of telefonisch?

Stuur dan een e-mail naar link@kapelle.nl of bel 0113 – 33 33 60.
Kijk voor meer informatie ook op www.kapelle.nl/link.

Op de hoogte blijven?

Belangrijke informatie over het verduurzamingsplan delen we altijd per brief met u. Wilt u tussendoor ook op de hoogte blijven? Meld u dan aan voor de online nieuwsbrief via onderstaande link nl.surveymonkey.com/r/9RHPRF5 of scan de QR-code.

Scan hier de QR-code

Alle informatie vindt u ook op kapelle.nl/uitvoeringsplan-schore. We werken deze pagina regelmatig bij. Heeft u vragen? Neem dan contact op via duurzaam@kapelle.nl of telefonisch via 14 0113.

